

Otsikko: Maa-ainesluvan myöntäminen Destia Oy:lle kiinteistölle 849-401-25-121 (Kallioinen), kalliokiviainesten ottamiseksi

Hakemus:

Hakija:

Destia Oy, Kiviaines
Lohkarekuja 1
62100 LAPUA
y-tunnus 2163026-3
kotipaikka Vantaa

Ympäristövahinkovakuutus:
If Vahinkovakuutusyhtiö Oy

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä:
ISO 14001, viimeisin toteutettu auditointi 3.12.2021

Kiinteistö:

Lupahakemus koskee kiinteistöä 849-401-25-121, Kallioinen, jossa on harjoitettu maa-ainestenottoa usean vuosikymmenen ajan.
Alueen tarkempi sijainti on esitetty karttaotteessa, joka on maa-ainesten ottamissuunnitelman liitteenä ja myöhemmin tässä päätöksessä.

Kiinteistön omistaja:

Hakemuksen kohteena oleva kiinteistö on hakijan hallinnassa.

TOIMINTA

Destia Oy hakee Toholammin kunnan lupaviranomaiselta maa-aineslain (555/1981) mukaista lupaa kalliokiviainesten ottamiseen, määrältään yhteensä 250 000 m³ktr kokonaisottomäärälle. Lupaa haetaan kymmenen vuoden ajaksi.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-ainesten ottaminen on luvanvaraista maa-aineslain (555/1981) 4 §:n perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen maa-aineslain 7 §:n mukaan.

AIEMMAT LUPAPÄÄTÖKSET

Toholammin kunnanhallitus on myöntänyt alueelle maa-ainesluvan kalliokiven ottamiseksi 1.10.2007, § 228. Lupa on ollut voimassa 31.12.2017 saakka. Tätä edellinen lupa on hyväksytty kunnanhallituksessa 10.12.1997, § 357. Tuolloin myönnetyn luvan voimassaoloaika päättyi 31.12.2007.

TOHOLAMMIN KUNTA

Lampintie 5
69300 Toholampi
Puh. 040 150 5200
toholammin.kunta@toholampi.fi
www.toholampi.fi

Toholammin kunnan maaseutu- ja ympäristölautakunta on 12.3.2013 § 4 myöntänyt Destia Oy:lle maa-ainesluvan, jossa otettavan kalliokiviaineksen määrä on 250 000 m³ ktd. Tämän luvan voimassaoloaika päättyy 30.4.2023.

Päätöksessä on määrätty mm., että ottamisalueen rajat on merkittävä maastoon paaluilla tai muulla vastaavalla tavalla. Ottamisen alin louhintataso on +120,00 (N60). Ottamisen on tapahduttava esitetyn suunnitelman mukaisesti, mutta suoja-alueen leveys naapuritilan rajaan on vähintään 10 metriä. Putoamisvaara on ehkäistävä riittäville varotoimilla, aitaamalla ja varoitustauuluilla. Hakijan esityksestä lupapäätös on voitu panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Ottamistoiminnan yhteydessä ja sen jälkeen on huolehdittava, että Kallioisten metsätieltä on ajokelpoinen kulkuyhteys Kallioisen tilan läpi Väinölän metsämaalle.

Toholammin kunnan maaseutu- ja ympäristölautakunta on 17.6.2011 myöntänyt alueelle ympäristöluvan, joka on koskenut kallion louhintaa, murskausta ja päällysteen valmistusta ja puretun päällysteen välivarastointia ja hyötykäyttöä. Tämän luvan voimassaolo on päättynyt 31.12.2017.

Toholammin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on 20.3.2018 § 9 myöntänyt kiinteistölle ympäristöluvan kallion louhintaan ja kalliokiviaineksen murskaamiseen. Tämä ympäristölupa on voimassa toistaiseksi. Luvan mukaan alueella tullaan louhimaan ja murskaamaan urakaluonteisesti 1-4 vuoden välein. Päätöksessä on sallittu toiminnan harjoittaminen maanantaista perjantaihin kello 6-22 välisenä aikana. Maa-ainesten otossa muodostuvat puhtaat pintamaat on varastoitava ottamisalueen reunoille.

Kuva 1. Kuvassa on esitetty Destia Oy:n kalliokiven ottoalue ilmakuvanäkymässä, kiinteistöjen rajoineen. (Lähde: Maanmittauslaitoksen kiinteistötietopalvelu organisaatioasiakkaille)

OTTAMISALUE, SEN YMPÄRISTÖ, MAANKÄYTTÖ JA OLOSUHTEET

Ottamisalue sijaitsee Toholammin taajamasta etelään, Ullavantieltä (kantatie nro 63) kaakkoon poikkeavan tien varressa. Etäisyys Toholammin taajamasta linnuntietä on noin kolme kilometriä.

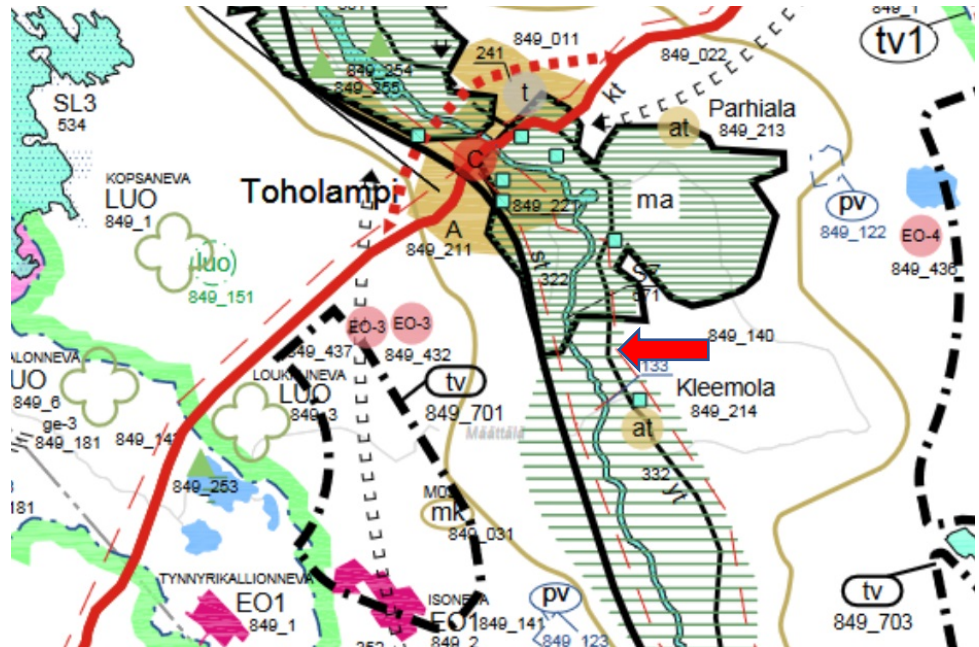
TOHOLAMMIN KUNTA

Lampintie 5
69300 Toholampi
Puh. 040 150 5200
toholammin.kunta@toholampi.fi
www.toholampi.fi

Louhoksesta noin kilometri länteen sijaitsee toinen kiviaineksen ottoalue (kiinteistö 849-401-103-47, lupa 1/2019 ja se on voimassa 31.12.2019 saakka).

Hakija esittää otettavan maa-aineksen kokonaismääräksi 250 000 m³kr ja vuotuiseksi otoksi siten noin 25 000 m³kr .

Keski-Pohjanmaan lainvoimaisessa maakuntakaavassa on osoitettu maa-ainesten ottoalueita tai ottoon soveltuvia alueita (EO). Maa-ainelupahakemuksen kohde sijoittuu maakuntakaavan EO-3 alueelle (849-432), jotka ovat kalliomurskeen ottoalueita tai ottoon soveltuvia alueita. Näitä kohteita on tarkasteltu mm. ns. POSKI-hankkeessa (Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen – Keski-Pohjanmaan loppuraportti, Länsi-Suomen ympäristökeskuksen raportteja 6/2009).

Kuva 2. Ote Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan ns. yhdistelmäkartasta. (Keski-Pohjanmaan liitto) EO-3 merkinnällä on osoitettu kalliomurskeen ottoalue tai sellaiseksi soveltuva alue.

HAKEMUS

Destia Oy hakee Toholammin kunnan lupaviranomaiselta maa-ainelain (555/1981) mukaista lupaa maa-ainesten ottamiseen 250 000 m³kr kokonaisottomäärälle. Lupaa haetaan kymmenen vuoden ajaksi.

Destia Oy hakee alueelle maa-ainelain 21 §:n mukaista lupaa aloittaa maa-ainesten ottotoiminta ennen kuin maa-ainelupapäätös on saanut lainvoiman.

Luvanvaraisten toimintojen aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Destia Oy hakee alueella maa-ainelain 21 §:n mukaista lupaa aloittaa maa-ainesten ottotoiminta ennen kuin maa-ainelupapäätös on saanut lainvoiman.

TOHOLAMMIN KUNTA

Lampintie 5
69300 Toholampi
Puh. 040 150 5200
toholammin.kunta@toholampi.fi
www.toholampi.fi

Hakija perustelee tätä sillä, ettei toiminta sijoitu erityisen luonnontilaiselle alueelle. Toiminnan aloittaminen ei vahingoita täysin koskematonta luontoa. Toiminta ei ole ristiriidassa alueen maankäytön suunnitelmien kanssa. Etäisyys asutukseen on riittävä. Toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset, melu ja pöly, ovat toiminnanaikaisia, eivät pysyviä.

Toiminnassa noudatetaan lupapäätöksiä ja niiden ehtoja. Toimintaa tarkkaillaan tässä suunnitelmassa esitetyllä tavalla ja mahdollisiin ympäristöriskeihin on varauduttu. Toiminta ei vaaranna yksityisiä tai yleisiä etuja.

Toiminnan lykkääntyminen mahdollisten valitusprosessien ajaksi sen sijaan voi aiheuttaa hakijalle merkittävää liiketaloudellista haittaa.

Toiminnan aloittaminen ei yllä mainituista syistä tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Suunnitelma-aineisto

Suunnitelman lähdeaineistona ovat hakemuksen mukaan maastohavainnot ja hakijan kokemus aiemmin tehdystä alueen lupahakemuksesta ja lupa-asiakirjoista.

Kartta-aineistona on Maanmittauslaitoksen kartta-aineisto. Tiedot perustuvat alueella suoritettuihin maastomittauksiin sekä Maanmittauslaitoksen avoimeen dataan.

Suunnitelmapiiirustuksissa on käytetty tasokoordinaattijärjestelmää ETRS TM35-FIN ja korkeusjärjestelmää Nz000.

Tiedot suunnitelma-alueesta ja sen ympäristöstä

Sijainti ja yhteydet

Ottamisalue sijaitsee Toholammin kunnassa. Kulku alueelle tapahtuu Toholampi-Ullava väliltä, maantien 775 ja kantatie 63:n risteyksestä Ullavalle päin kantatietä 63 noin 3,5 km, josta vasemmalle yksityistietä noin 1,5 km. Sijainti on esitetty hakemuksen liitteissä 1 ja 2.

Alueen koordinaatit ovat:

	N	E
ETRS-TM35FIN 7071450	363000	

Kiinteistöt ja niiden omistajat

Ottamisalue sijoittuu kiinteistölle Kallioinen, jonka kiinteistötunnus on 849-401-25-121.

Kiinteistö on Destia Oy:n omistuksessa. Ottamisaluetta lähin asuinrakennus sijaitsee n. 2,2 km:n etäisyydellä ottamisalueesta koilliseen. Tiedot kiinteistöstä ja omistajasta on esitetty hakemuksen liitteessä 3.

Kaavoitus

Alue sijoittuu Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa varatulle "kalliomurskeen ottoalue tai ottoon soveltuva alue" (EO-3). Alueella ei ole lainvoimaista yleis- tai asemakaavaa. Ote maakuntakaavasta on hakemuksen liitteessä 4.

Luonnonolosuhteet, suojellut kohteet ja maisema

Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole suojeltuja alueita tai kohteita.

Maankäyttö ja asutus

Alue on käytössä oleva kalliokiviaineksen ottamisalue ja alueen ympäristö on metsätalousaluetta. Ottamisaluetta lähin asuinrakennus sijaitsee noin 2,2 km:n etäisyydellä suunnitelma-alueesta koilliseen. Alueen naapurikiinteistöillä tai alueen läheisyydessä ei sijaitse asumuksia.

Pinta- ja pohjavesiolosuhteet

Alueella sijaitsevassa louhosmontussa ylin vesipinta on mitattu tasossa +130,75 (N2000). Ottamisalueelle louhokseen kerääntyä hulevesiä ympäristöstä. Louhoksen tulevan vedenpinnan korkeudeksi on arviointu +130,75 (N2000). Mikäli louhokseen kertyy vettä ennen louhintaa, louhoksessa oleva vesi pumpataan alueen pohjoispuolella kulkeviin avo-ojiin. Ojia pitkin vesi kulkeutuu edelleen olemassa olevaa ojaverkostoa kaakkoon. Pumpppauksessa käytettävän ojaverkoston toimintaa tarkkaillaan pumpppauksen aikana. Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Ympäristökarttapalvelu Karpalon mukaan toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle eikä sen läheisyydessä ole talousvesikaivoja tai vedenottoa.

OTTAMISTOIMINTA

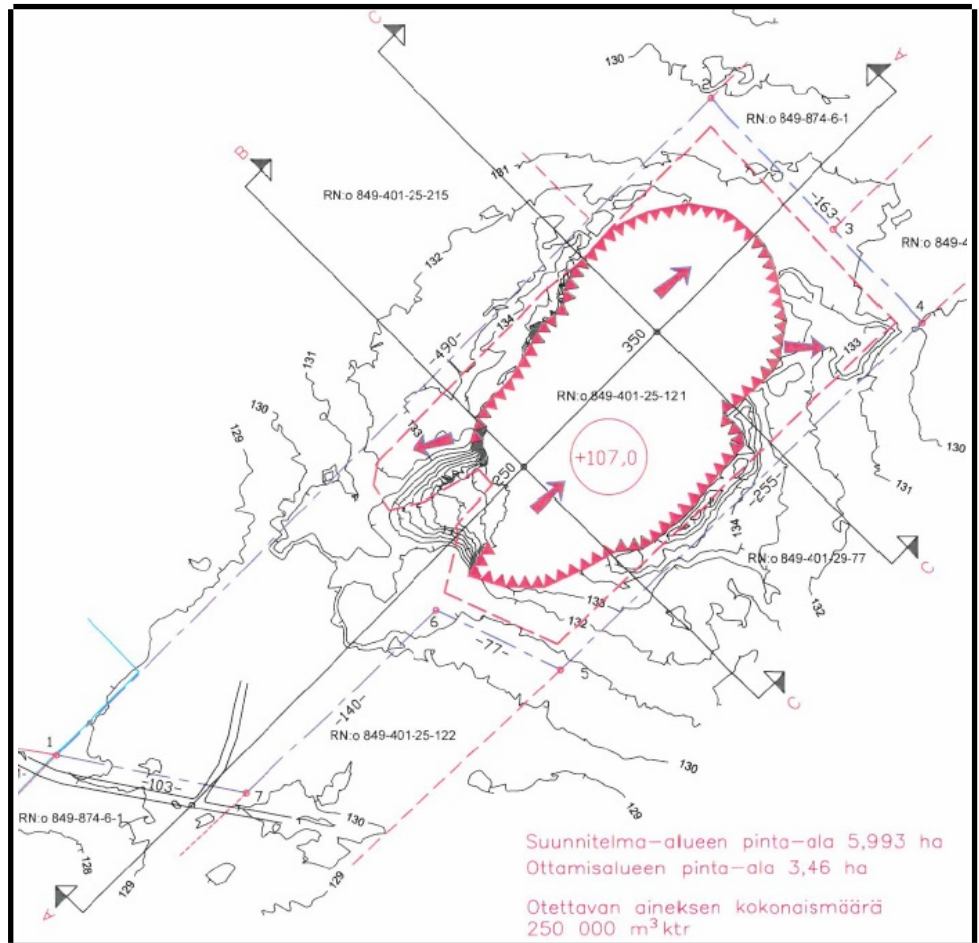
Otettava kiviaines ja sen käyttö

Otettava kiviaines on kalliota. Kiviaines jalostetaan murskaamalla erikokoisiksi murskelajikkeiksi ja käytetään infrarakentamiseen. Vuosittainen ottamismäärä vaihtelee käyttötarpeen mukaan.

Ottamisalue, ottamismäärät ja -aika

Suunnitelma-alueen pinta-ala on 5,993 hehtaaria, josta ottamisalueen pinta-ala on 3,46 hehtaaria.

Kokonaisottomäärä on 250 000 m³ltr. Lupaa haetaan kymmenen (10) vuoden ajaksi, jolloin laskennallinen vuosittainen ottomäärä on 25 000 m³ltr. Määrä voi kuitenkin vaihdella vuosittain työtilanteen mukaan.

Kuva 3. Tässä kuvassa on esitetty alueen nykytilanne sekä tulevat kaivusuunnat.

Ottamisjärjestys, vaiheistus ja ottamistasot

Kaivusuunnitelmat on suunnitelmapiirustuksissa esitetyn mukaiset. Naapuritilojen rajoille jätetään vähintään 10 m:n suojavyöhykkeet, joilla ei ole louhintaa. Alin ottamistaso on +107,0 (N2000). Alueella olevassa louhoksessa oleva vesi poistetaan pumpaamalla se alueen pohjoispuolelle. Pumppausteho säädetään siten, ettei pumppauksesta aiheudu haittaa muille maanomistajille.

Koneet ja laitteet

Ottamisessa käytetään tavanomaisia maarakennuskoneita: Kaivinkoneita ja pyöräkuormaajia. Materiaalin jalostamiseen voidaan käyttää siirrettävää seulaa. Murskauslaitokselle on voimassa ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa. Maa-aineksen kuljetukset tehdään kuorma-autoilla.

Turvallisuus ja merkinnät

Alue pidetään siistinä koko toiminnan ajan. Ottamisalueen rajat merkitään maastoon. Alueen korkeustaso merkitään korkomerkein siten, että ottamissyvyyttä ja ottamistasoa

TOHOLAMMIN KUNTA

Lampintie 5
69300 Toholampi
Puh. 040 150 5200
toholammin.kunta@toholampi.fi
www.toholampi.fi

voidaan ottamistoiminnan yhteydessä seurata ja valvoa. Tulevan louhoksen luiskat jätetään louhinnassa syntyvään kaltevuuteen noin 9:1 ja varustetaan vähintään 1,5 m:n korkuisella teräsverkkoaidalla suunnitelmapiirroksen mukaisesti. Suoja-aidan rakentaminen pyritään toteuttamaan vaiheittain louhinnan edetessä. Ennen suoja-aidan rakentamista jyrkkien luiskien kohdalle rakennetaan kulkuesteet joko lippusiimalla tai irtomaavalleilla. Työmaa-alueesta varoitetaan kyltein.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

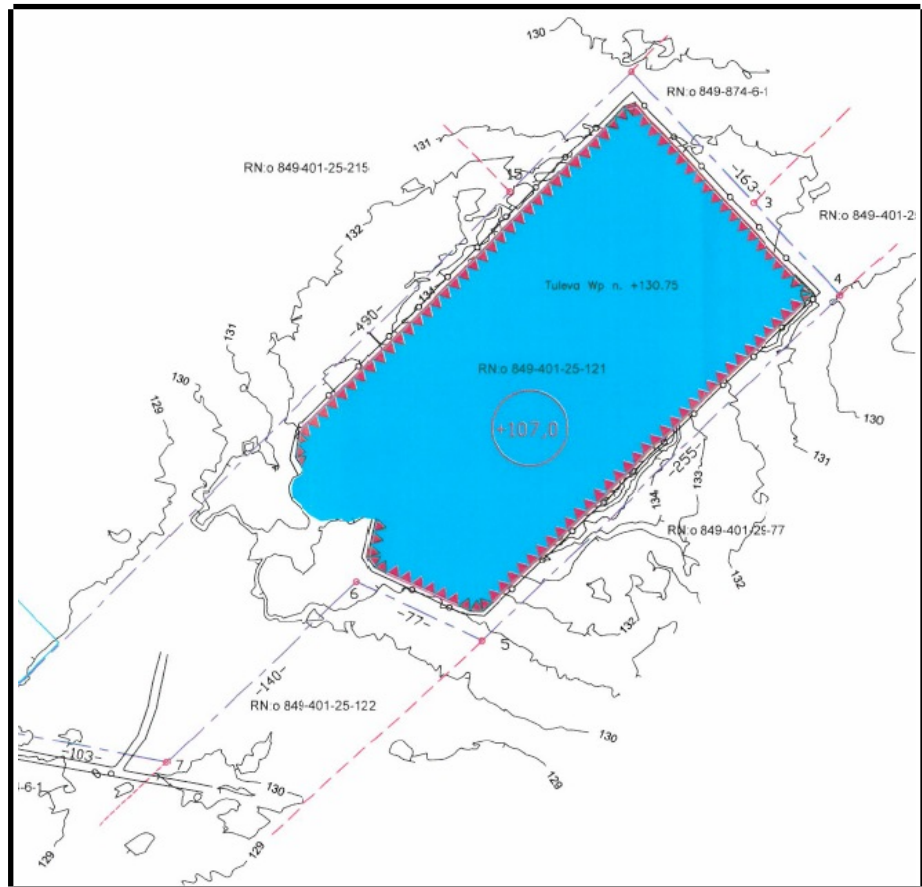
Kaivualueella oleva pintamaa kuoritaan ja varastoidaan suunnitelma-alueen reunoille. Välivarastoitavaa pintamaata syntyy tältä alueelta arviolta noin 3 300 m³ (kuorittava ala noin 3 300 m², pintamaakerroksen keskimääräinen paksuus 1,0 m). Alueelta kuorittavat pintamaat eivät ole jätettä (jätelaki 646/2011 § 5.2), eivätkä pintamaiden varastot kaivannaisjätealuetta (valtionneuvoston asetus kaivannaisjätteistä 190/2013, § 2.7).

Toiminnassa ei synny ylijäämämateriaalia, sillä kaikki käyttökelpoinen aines hyödynnetään. Pintamaat ja muut mahdollisesti myyntiin kelpaamattomat materiaalit käytetään varastoalueen pohjan muotoiluun sekä tulevien louhoksen reunojen kulkuesteinä sekä tulevan suoja-aidan perustamiseen. Alueelta peräisin oleva puhdas pintamaa ei aiheuta ympäristövaikutuksia. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on esitetty hakemuksen liitteenä.

Hakemukseen sisältyvien piirustusten mukaan louhoksen pohjan taso on tällä hetkellä noin +122,0. Louhoksen etäisyys kiinteistön rajoihin on nyt enimmäkseen yli 30 metriä, mutta luoteisrajalla paikoin alle 20 metriä.

TOIMINNAN TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Alueelta otettavan maa-aineksen määrä ja laatu ilmoitetaan maa-aineslupaviranomaiselle vuosittain maa-aineslain 23a §:n mukaisesti.

Kuva 4. Kuvassa on esitetty suunniteltu lopputilanne kalliokiviainesten ottamisen päättymisen jälkeen.

ARVIO TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN, LUONNONOLOSUHTEISIIN JA POHJAVESIIN

Vaikutukset maisemaan, luonnonolosuhteisiin ja pinta- ja pohjavesiin

Maisema

Maa-ainesten ottaminen muuttaa pysyvästi maaston paikallisia korkeussuhteita. Kaivu on suunniteltu siten, että se yhtyy luontevasti ympärivään maanpintaan. Kaukomaisemassa suunnitelma-alueen reunoille jää kauttaaltaan puustoinen suojavyöhyke sekä ympärivät maaston muodot peittävät näkymää alueelle. Tästä syystä alue erottuu kaukomaisemassa heikosti. Kaukomaisemassa ottotoiminta ei kaiken kaikkiaan aiheuta merkittäviä muutoksia.

Luontoarvot

Louhittavaksi suunnitellulla alueella ei ole havaittu erityisiä luontoarvoja.

Pinta- ja pohjavedet

Toiminnan lähtökohta on, ettei siitä saa aiheutua muutoksia alueen vesien laatuun tai määrään. Öljytuotteiden käsittely ja varastointi järjestetään siten, ettei niistä voi aiheuta maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Asianmukaisesti toteutettu ottaminen ei aiheuta

TOHOLAMMIN KUNTA

Lampintie 5
69300 Toholampi
Puh. 040 150 5200
toholammin.kunta@toholampi.fi
www.toholampi.fi

haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Hakemuksen mukaisella toiminnalla ei ole vaikutusta alueen vesistöihin.

Jälkihoito ja alueen tuleva käyttö

Toiminnan loputtua kaikki rakennelmat ja laitteet puretaan ja viedään alueelta pois ja alue siistitään.

Toiminnan päätyttyä alue jää maanomistajan käyttöön.

Jälkihoitokuluiksi arvioidaan 10 000 euroa. Arvioon sisältyvät:

- Siistiminen ja pohjan muotoilu
- Alueella olevan pintamateriaalin läjitys
- Suoja-aidan rakentaminen
- Muut kulut, esim. suunnittelutyö

Maisemointia tehdään mahdollisuuksien mukaan jatkuvasti ottamisen yhteydessä, jolloin mm. konetyön kustannukset ovat pienemmät.

Mikäli alueen kaavoitukseen tai muuhun maankäytön suunnitteluun tulee oleellisia muutoksia luvan aikana, jälkihoitosuunnitelma päivitetään muutoksen mukaiseksi ottamistoiminnan loppuvaiheessa.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lausunnot

Lupaviranomainen on katsonut, ettei hakemuksesta ole tarpeen pyytää lausuntoja, ottaen huomioon etenkin ottamisalueen sijainti, alueen osoittaminen kalliomurskeen ottoalueeksi Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa, kohteen pitkäaikainen käyttö vastaavaan tarkoitukseen sekä jälkihoitotoimenpiteiden luonne. Lisäksi toiminnalla on lainvoimainen ympäristölupa.

Kuuleminen

Hakemusta on kuulutettu Toholammin kunnan sähköisellä ilmoitustaululla 7.12.2022 – 13.1.2023. Lisäksi hakemusaineisto on ollut kuulutuksen ohessa sanotun ajan kunnan internetsivuilla.

Ottamisalueen sisältävään kiinteistöön rajoittuvien kiinteistöjen omistajille on varattu tilaisuus tulla kuulluksi kullekin erikseen lähetetyllä kirjeellä (MAL 13 § 1 mom.).

Muistutukset

Hakemuksesta on jätetty yksi muistutus.

Kiinteistön 849-401-25-122 omistajat ovat jättäneet 6.1.2023 päivätyn muistutuksen, missä todetaan seuraavaa:

”Luvan myöntäjän tulee varmistua aiemman luvan päättymisen yhteydessä tarkastusmittauksin, että aiempaa vuoden 2013 luvan ehtoja on noudatettu toiminnassa ja myös uuden luvan seurannalle ja luvan päättymishetkelle tulee määritellä seurantatoimenpiteet.

TOHOLAMMIN KUNTA

Lampintie 5
69300 Toholampi
Puh. 040 150 5200
toholammin.kunta@toholampi.fi
www.toholampi.fi

Kiinteistölle Väinölä 25:122 tulee osoittaa pysyvä rasitteeseen perustuva kulkureitti, joka on käytettävissä myös luvan voimassaolon ja louhinnan sekä murskaamisen aikana esteettömästi. Luvan voimassaolon aikana louhosalue tulee aidata ja aitauksen turvallisuudesta tulee pitää erityistä huolta. Jos alue aidataan luvan päättymisen jälkeen, tulee määritellä kuka vastaa aitauksen turvallisuuden varmistamisesta jatkossa ja miten sitä valvotaan. Etäisyys naapurikiinteistöjen rajasta tulee olla ympäristöministeriön oppaan 2020:24 mukaisesti 30 metriä ellei naapurikiinteistöjen maanomistajien kanssa erikseen muuta sovita. Louhoksen reuna-alueet tulee luiskata maa-aineksen ottamisen jälkeen jyrkkyyteen 1:2 (yhden metrin pudotus kahden metrin matkalla), jolloin aitaus ei ole tarpeellinen. Louhosalueen vesien tyhjentämisen reitti on selvennettävä lupasuunnitelmassa.

Toholammin kunta on myöntänyt alueelle ottamisluvan 12.3.2013. Toholammin kunnasta saatujen asiakirjojen mukaan vuonna 2013 Väinölän tilan silloisen omistajan puolesta on jätetty muistutus louhosalueen kiinteistöä rasittavasta tiealueesta. Muistutus on huomioituna vuonna 2013 tehdyssä päätöksessä kohdassa 14 "Väinölän tilalla RN:o 25:122 on tieoikeus Kallioinen tilaan. Ottamistoiminnan yhteydessä ja jälkeen on huolehdittava ajokelpoinen kulkuyhteys Kallioisten metsäautotieltä Kallioinen tilan läpi Väinölän metsämaalle (naapurin huomautus)." Uutta ottamislupaa käsiteltäessä aikaisemmin olevaa kulkuoikeutta ei tule heikentää. Kulkuoikeuden reunojen luikat tulee olla normaalit maantien kaltevuudet riittävällä etäisyydellä naapurin rajaan etäisyydessä. Ottamislupa päättyy 30.04.2023. Vuonna 2018 myönnetty ympäristölupa murskaamiseen ei muuta määriteltyjä vuonna 2013 ottamisluvan ottamisoikeuksia ja rajoituksia.

Muistutuksen tekijä on pyytänyt 15.12.2022 selvitystä louhosalueen tarkistusmittauksista. Selvitystä mittausten suorittamisesta tai mittaustuloksista ei ole toistaiseksi toimitettu. Destian esittämästä suunnitelmasta ei voida tarkasti todentaa ottamistoiminnan nykytilaa, esim. pohjan nykyinen korkeus, reunojen jyrkkyys tai etäisyys naapurikiinteistöistä.

Vuoden 2013 jälkeen naapurikiinteistöjen omistussuhteissa ja lainsäädännössä on tullut muutoksia. Lainsäädän muutoksia on tulkittu selventävästi Ympäristöministeriön julkaisulla 2020:24 "Maa-ainesten ottaminen". Oppaassa on esim. suositeltu louhimisen etäisyydeksi naapurin rajasta 30 metriä. Louhosalueen katsotaan alkavan siitä missä nykyistä maanpintaa aletaan poistamaan.

Maanpinnan kaltevuudeksi on vanhassa luvassa esitetty 1:2. Tämä on tulkittu tarkoittavan yhden metrin pudotusta kahden metrin maanpinnan tasossa mitatussa matkassa. Uudessa ottamisluvassa esitetään suhteeksi 9:1 eli yhdeksän metrin pudotusta yhden metrin maanpinnan tasossa mitatussa matkassa. Muutosta voidaan pitää merkittävänä ja esitettyä kaltevuutta liian jyrkkänä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä louhoksen syvyyteen (seinämän korkeuteen).

Kaivannon laajentamisen vaikutusta lopulliseen pohjaveden pinnan korkeuteen ei voida varmuudella arvioida. Kallioalueen sijainti korkealla alueella saattaa louhinnan yhteydessä avata pohjavedelle uusia reittejä, jolloin pohjavesi voi laskea huomattavastikin. Samoin voi tapahtua jos louhosta joskus myöhemmin laajennetaan. Tällöin louhoksen lopullinen pohjavesi voi laskea ja louhoksen veden alle jääväksi arvioidut jyrkät seinämät paljastuvat ja aiheuttavat ympäristölle vaaraa.

Uudessa suunnitelmassa kaivantoa ollaan syventämässä nykyisestä oleellisesti. Kaivannon reunojen kaltevuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota ja kaltevuus tulee ulottaa riittävän syvälle pohjaveden muodostumispinnan alapuolelle. Lopullinen pohjaveden korkeus tulee huomioida riittävän laajalla alueella ottaen huomioon louhoksen korkea sijainti. Reunojen rakentamiseen maisemaan soveltuvaksi tulee neuvotella naapurikiinteistöjen omistajien kanssa ja tarvittaessa varautua maapohjien lunastamiseen/ vuokraamiseen.

Louhosalueen vesien pois pumpppaaminen on suunniteltu pohjoisen suuntaan. Laajentuvan kaivannon pumpattavat vesimäärät ovat voimakkaassa kasvussa. Kyseisellä suunnalla maastossa ei ole selkeitä vesien pois johtamiseen tehtyjä ojituksia. Pumpattavien vesien virtaamisesta ei ole selkeää käsitystä. Pumpattavien vesien virtaukset ja niiden vaikutukset on tarkasteltava ennen luvan myöntämistä.

Kaiken kaikkiaan ottamisluvan myöntämisessä tulee noudattaa Ympäristöministeriön julkaiseman oppaan ohjeita ja siitä poikkeamisessa on tehtävä kirjalliset sopimukset viereisten maanomistajien kanssa. Nykyisen ottamistoiminnan luvanmukaisuus tulee tarkistaa ennen luvan myöntämistä ja oittamistoimintaa ei tule sallia ennen kuin maa-aineslupa on saanut lainvoiman.”

Vastineen pyytäminen

Hakemuksesta saapuneesta muistutuksesta on 23.1.2023 pyydetty hakijan, Destia Oy:n vastinetta.

Destia Oy on antanut vastineensa 24.1.2023 ja siinä todetaan seuraavaa:

”Kiinteistölle Väinölä 25:122 on varattu 6 m:n levyinen tierasite suunnitelma-alueen luoteis- ja koillisrajalle, sekä 5 m:n levyinen tierasite alueen kaakkoisrajalle. Rasitteiden mukaiset alueet ovat käytettävissä toiminnan aikana.

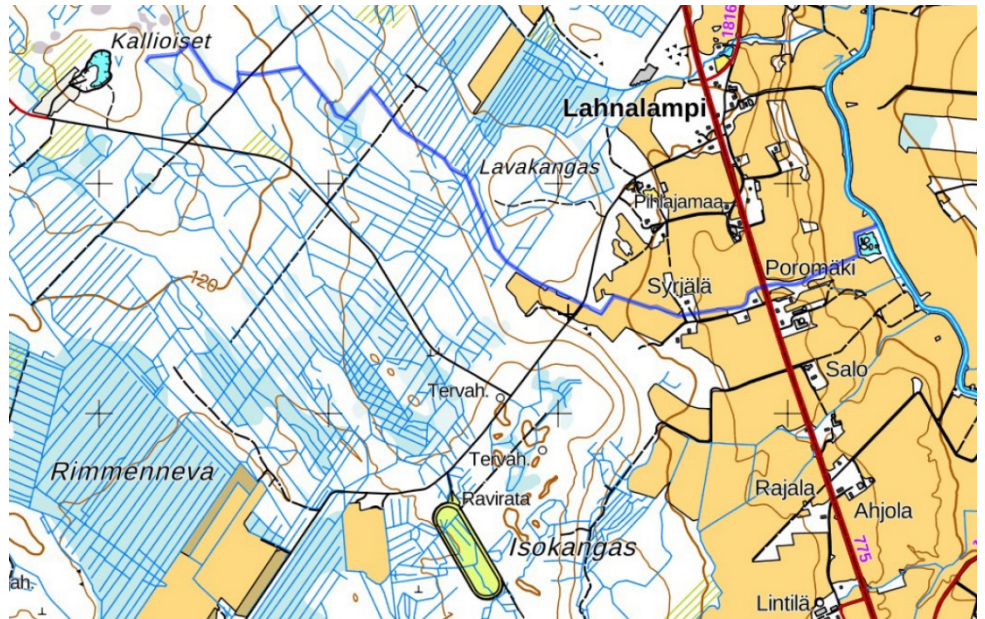
Alue suojataan ottamissuunnitelman mukaisesti tulevan louhosalueen ympärille rakennettavalla aidalla. Aidan rakentaminen ja kunnossapito on alueen omistajan vastuulla.

Ympäristöministeriön ohje on suositus, eikä perustu lainsäädäntöön. Mielestämme aikaisempien lupapäätösten mukainen 10 m:n suojavyöhyke on ollut riittävä. Ottaminen alueella on toteutettu aikaisempien lupaehtojen mukaisesti 10 m:n suojavyöhykemääräystä noudattaen. Toiminta alueella tulee jatkumaan samanlaisena kuin aikaisemmin.

Mikäli tulevat lupamääräykset kieltävät suoja-aidan rakentamisen alueelle, pyydämme lupaviranomaisen esittämään mahdollisesti tulevien luiskausten kaltevuudet ym. yksityiskohdat lupamääräyksissä.

Louhoksen tyhjennuspumpppauksessa käytettävä olemassa oleva ojaverkosto on esitetty liitteessä.”

Ote ojaverkosta koskevasta vastineen liitteestä on oheisena.

Kuva 5. Tässä kuvassa on esitetty Destia Oy:n antamassa vastineessa kuvattu pumpattavien louhosvesien reitti Lestijokeen.

Destia Oy:ltä on lisäksi ilmoitettu, että alueella on murskattu kiviaineksia viimeksi vuonna 2022 ja sitä ennen vuonna 2020. Alueelta pumpataan alkutyhjennyksen ajan tilapäisesti (n. 5-7 vrk) n. 3000 m³/vrk ja sen jälkeen ylläpitopumppauksena n. 200 m³/vrk, kuitenkin alle 250 m³/vrk.

Tarkastukset ja maastokäynnit

Lupaviranomaisen edustaja on tutustunut ottamisalueeseen maastossa. Alueelta otettu kuva-aineisto on liitetty asiakirjavihkoon.

Toimivalta:

Toholammin kunnan hallintosäännön 101 §:n mukaan:

”Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii jäljempänä tässä pykälässä mainittujen lakien tarkoittamana monijäsenisenä kunnallisena lupa- ja valvontaviranomaisena, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) 5 §:n tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena ja maa-aineslain tarkoittamana maa-ainesoton lupa- ja valvontaviranomaisena. (MAL 7 § ja MAL14 §).”

Hallintosäännön 102 §:n kohdan 3 mukaan lautakunta päättää maa-aineslain mukaiset maa-ainesluvut ja kohdan 18 mukaan määrää maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisen luvan yhteydessä vaadittavasta vakuudesta (ympäristönsuojelulaki 127 § ja maa-aineslaki 12 §).

Päätös

Toholammin kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Destia Oy:lle kiinteistölle 849-401-25-121, Kallioinen, maa-ainesluvan hakemuksen sekä siihen

TOHOLAMMIN KUNTA

Lampintie 5
69300 Toholampi
Puh. 040 150 5200
toholammin.kunta@toholampi.fi
www.toholampi.fi

liitettyjen suunnitelma-asiakirjojen ja piirustusten mukaisesti. Lupa on voimassa 31.3.2033 saakka seuraavin lupamääräyksin:

Yleiset lupamääräykset

1. Tällä päätöksellä myönnetään lupa kalliokiviainesten ottamiseen Toholammin kunnassa sijaitsevalta Kallioisten alueelta kiinteistöltä 849-401-25-121, Kallioinen, asiassa jätetyn hakemuksen sekä siihen liitettyjen asiakirjojen osoittamalta alueelta ja mukaisella tavalla sekä kuten tässä luvassa määrätään.

Toiminnassa on lisäksi noudatettava lainvoimaista, Toholammin rakennus- ja ympäristölautakunnan 20.3.2018 § 9 myöntämää ympäristölupaa.

Luvan voimassaolo

2. Tämä lupa on annettu 29.3.2023.

Lupa on voimassa kymmenen (10) vuotta tai kunnes luvassa sallittu maa-ainesmäärä on otettu loppuun, kuitenkin enintään 31.3.2033 saakka.

Sallittu kiviainesten oton kokonaismäärä on 250 000 m³ ktr. Vuotuiseksi ottamismääräksi on ilmoitettu ensimmäisenä vuonna noin 25 000 m³ktr, jonka jälkeen otettava määrä voi vaihdella vuosittain.

Ottamisessa sallittu alin ottotaso on +107.00 (N2000).

Ottamisalueelle on sijoitettava riittävä määrä korkomerkitöjä, joiden säilymisestä on huolehdittava.

Toiminnan aloittaminen

3. Luvan saajan on ennen ottamistoiminnan aloittamista jätettävä Toholammin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tässä luvassa määrättyjen velvoitteiden, kuten ottamisalueen siistimis- ja maisemointitöiden, vakuudeksi 20 000 €:n suuruinen vakuus.

Vakuuden on oltava voimassa 30.9.2033 saakka.

4. Hakijan on ennen ottamistoiminnan aloittamista merkittävä koko tämän luvan mukainen ottamisalue paalutuksella tai muulla selkeällä, ottamista ohjaavalla tavalla.

Naapurikiinteistöjen rajoihin nähden on jätettävä vähintään kymmenen (10) metriä leveä suojavyöhyke, ellei jäljempänä muuta määrätä.

Maa-ainesten ottamisen järjestäminen

5. Ottamistoiminnalla ei saa estää eikä vaarantaa Kallioinen-kiinteistöön rasitteina kohdistuvien tieoikeuksien käyttöä sellaisena kuin ne on merkitty kiinteistölle rasitteena kiinteistörekisterin karttaotteessa (oikeutetut kiinteistöt 849-401-25-122, 849-401-25-177 ja

849-874-6-1). Näiden kulkuyhteyksien tulee olla aina käytettävissä ja niille mahdollisesti aiheutettu vahinko on korjattava.

6. Öljyjä, polttoaineita tai muita kemikaaleja vuotavien tai muuten ympäristöön päästävien työkoneiden ja kaluston käyttäminen ottamisalueella on kielletty. Polttonesteiden varastointi louhoksessa on kielletty.

7. Alueella mahdollisesti syntyvät vaaralliset jätteet, kuten öljyiset jätteet, on varastoitava kukin jätejäte omassaan, tiiviissä ja asianmukaisesti merkityssä astiassa. Poltettavalla jätteelle on varattava oma jäteastiansa. Kaikki jätteet on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn.

8. Alueelle on varattava riittävä määrä turvetta tai muuta imeytysainetta mahdollisten öljy-yms. vuotojen keräämiseksi talteen. Mikäli öljyä tai polttoaineita havaitaan päässeen maaperään, pinta- tai pohjaveteen, tulee muiden torjuntatoimien ohella estää pintavesien pääsy louhoksesta ojiin ja vesistöön, kunnes torjuntatoimenpiteet saadaan toteutettua.

9. Ottamistoiminta rajojen läheisyydessä on järjestettävä siten, että varmistetaan naapuri-tilojen raja-alueiden vapaa käyttö ja ojien toimivuus. Ottamistoiminta on järjestettävä siten, ettei pohja- eikä pintavesi pilaannu, eikä ottamisalueelta mahdollisesti suoritettavalla vesien johtamisella saa aiheuttaa vettymistä eikä muutakaan haittaa toisen hallitsemalla kiinteistöllä.

10. Pintamaiden väliaikaiset varastokasat on jätettävä riittävän mataliksi ja sijoitettava siten, etteivät ne tarpeettomasti häiritse maisemakuvaa. Ottamistoiminta on järjestettävä siten, että pintamaiden käsittely ja varastointi voidaan kokonaisuudessaan hoitaa hakijan hallitsemalla alueella ellei asiasta ole muuta sovittu.

11. Ulkopuolisten vesien pääsy louhokseen tulee estää rakenteellisilla ratkaisulla, kuten maavalleilla ja -kynnyksillä.

Luvan saajan tulee louhokseen kertyneitä vesiä pumpatessaan huolehtia, ettei vesistä aiheudu vettymistä tai muuta haittaa alapuolisille kiinteistöille. Luvan saaja on velvollinen ryhtymään tarvittaessa toimenpiteisiin haittojen estämiseksi. Louhoksen alkutyhjennystä ei voi tehdä alapuolisten ojien ollessa lumen tai jään peittämiä ilmeisen tulvimisriskin vuoksi.

Luvan saajan on huolehdittava, ettei ottamisalueesta aiheudu vaaraa ympäristölleen. Ottamisalue on aidattava vähintään 1,5 korkealla teräsverkkoaidalla ottamisen etenemisen mahdollistamalla tavalla. Lisäksi louhoksen suojina tulee käyttää selvästi havaittavia lohkaraita putoamisen ja vahinkojen estämiseksi. Luvan saajan on varoitusmerkinnöillä erityisesti huolehdittava sen osoittamisesta, että kyse on ulkopuolisilta suljetusta kallion louhinta-alueesta, jossa liikkuminen on kielletty mahdollisten riski- ja vaaratekijöiden vuoksi.

12. Luvan saajan on tarvittaessa, maa-aineksia kuljettaessaan, huolehdittava maantielle kulkevan kuljetusreitit pölynsidonnasta esimerkiksi kastelemalla.

Tarkkailu- ja kirjanpitomääräykset

13. Luvan haltijan on vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoitettava Toholammin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle alueelta otetun maa-aineksen määrä ja laatu. Ilmoitus tulee tehdä myös vuosilta, jolloin ei ole ollut ottoa. Ilmoitus tulee tehdä ensisijaisesti sähköisellä ilmoituslomakkeella, josta tiedot siirtyvät valtakunnalliseen maa-aineslupa – tietojärjestelmään (NOTTO).

Luvan haltijan on pidettävä kirjaa veden pumppaamisesta louhoksesta pumppausaikoineen ja -määrineen. Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä toimintaa valvovalle viranomaiselle.

Luvan haltijan on lisäksi 30.6.2023 mennessä esitettävä viranomaiselle mittauksiin perustuva yksityiskohtainen selvitys louhoksen nykytilanteesta siten, että yhteenveto käsittää louhoksen pohjan korkotason sekä louhoksen etäisyydet kiinteistöjen rajoista.

Jälkihoitotyöt

14. Alueen siistimis- ja maisemointityöt on mahdollisuuksien mukaan suoritettava ottamistoiminnan edistymisen myötä ja saatettava loppuun viimeistään 31.3.2033 mennessä, johon saakka tämä maa-aineslupa on voimassa.

15. Alueen jälkihoito on tehtävä noudattaen Ympäristöministeriön opasta 2020:24, ”Maa-ainesten ottaminen”, luku 7. Toteutettavia jälkihoitotyitä ovat siten mm. alueen siistiminen ja soveltumattoman käytön estäminen, alueen muotoilu ympäristöön sopivaksi, tiivistyneiden alueiden kuten kulkuväylien ja varastokenttien pehmentäminen sekä pintamaiden palauttaminen kasvualustaksi ja sen pehmittäminen.

Maisemointia on tehtävä ottotoiminnan edetessä. Louhoksen reunat tulee muotoilla kaksi (2) metriä kaivannon arvioidun täyttymisvesipinnan alapuolelle saakka kaltevuuteen 1:2 siten, että luiskien yläosat muotoillaan alueen muuhun ympäristöön sopiviksi.

Humuspitoisia pintamaita ei saa käyttää täyttymisvesipinnan alapuolisten luiskien muotoiluun. Louhoksen pohjalta tulee poistaa erityisen terävät kallio- ja kiviainekset ennen kaivannon täyttymistä vedellä.

Näistä toimenpiteistä huolimatta louhos ja ottamisalue on aidattava lupamääräyksen mukaisesti.

16. Ottamisen päätyttyä alueelle ei saa jäädä tasoittamattomia pintamaakasoja tai muita maa-aineksia. Pintamaiden varastoisissa ja käsittelyssä on noudatettava, mitä hakija on ilmoittanut kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelmassa, sekä tätä päätöstä.

Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelmaa on arvioitava ja tarkistettava tarvittaessa uudelleen ja luvan haltijan on ilmoitettava siitä lupaviranomaiselle. Jätehuoltosuunnitelmaa on muutettava, jos kaivannaisjätteiden määrä tai laatu taikka jätteen käsittely tai hyödyntämisen järjestely muuttuvat merkittävästi.

Loppukatselmus

17. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on ottamisalueella toimitettava loppukatselmus. Luvan haltijan on pyydyttävä loppukatselmuksen suorittamista lupaviranomaiselta.

Luvan haltijan vaihtuminen

18. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

PERUSTELUT

Maankäyttö- ja rakennuslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Tässä tapauksessa lupahakemuksen kohdetta on käytetty pitkään kalliokiven louhintaan ja Toholammin kunnan toimivaltaiset viranomaiset ovat myöntäneet kiinteistölle useita maa-aineslupia aiemmin harjoitettuun toimintaan. Lisäksi Destia Oy:lle on tähän kohteeseen myönnetty kaksi ympäristölupaa, joista vuonna 2018 myönnetty lupa on edelleen voimassa.

Kohde on Keski-Pohjanmaan lainvoimaisessa maakuntakaavassa osoitettu maa-ainesten ottoon (EO-3). Kiinteistö ei sijoitu pohjavesialueelle eikä pohjavesialueita ole sen lähiympäristössä.

Ympäristöviranomaisen mukaan hakemuksen mukainen toiminta ei ole ristiriidassa edellä mainittujen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Siten lupa maa-ainesten ottamiseen voidaan myöntää.

Maa-ainesten ottamisessa ja kuljettamisessa voidaan käyttää alueelle aiemmin rakennettua tieverkkoa ja kiviainesten kuljettaminen tapahtuu siten vakiintunutta reittiä pitkin. Alueella tai sen vaikutusalueella ei sijaitse suojelukohteita eikä ole tiedossa muitakaan merkittäviä suojeltavia esiintymiä.

Ottaen huomioon edellä todetun sekä alueen maisemoinnista annetut lupamääräykset, ottamistoiminta ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Ottamisalueelta ei tunneta luonnonsuojelulain 29 §:ssä tarkoitettuja suojeltavia luontotyyppisiä eikä metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kohteen vaikutusalueella ei sijaitse Natura-verkoston kuuluvia kohteita eikä muitakaan luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettuja alueita tai yksittäisiä kohteita.

Maa-aineslupa on siten, ottaen vielä huomioon ottamisalueen tuleva maisemointi sekä annetut lupamääräykset, ollut myönnettävissä.

Ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanottu seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Lupamääräykset on maa-aineslain 11 §:n mukaan annettava ottamisalueen rajauksesta, kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamistoiminnan etenemissuunnista, alueen suojaamisesta ja siistimisestä ottamisen aikana ja sen jälkeen sekä puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista ottamisen aikana ja sen jälkeen. Lupamääräyksiä voidaan lisäksi antaa ottamiseen liittyvistä laitteista ja liikenteen järjestämisestä erityisesti pohjaveden suojelemiseksi, ajasta, jonka kuluessa määrätyt toimenpiteet on suoritettava sekä muista hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä. Määräykset eivät saa aiheuttaa luvan saajalle sellaista haittaa tai vahinkoa, jota on pidettävä hankkeen laajuuteen ja hänen saamaansa hyötyyn nähden kohtuuttomana.

Lupa on myönnetty hakemusasiakirjoissa esitetyle maa-ainesmäärälle sekä haetun kymmenen vuoden ajaksi. Ottamissuunnitelmassa ja siihen liittyvissä kartoissa ja piirroksissa on määritelty ottamisalue. Päätöksessä on siten annettu määräyksiä ottamisalueen rajaamiseksi ja ottamisen toteuttamiseksi. (Lupamääräykset 1 – 3, MAL 10 ja 11 §)

Ottamisalueen riittäväksi etäisyydeksi naapurikiinteistöjen rajoista on katsottu kymmenen (10) metriä. Tämä etäisyysvaatimus on ollut määrättyä jo aiemmassa lupapäätöksessä. Ottaen huomioon aiemmat toimintaa koskevat luparatkaisut ja paikalliset olosuhteet, kymmenen metrin suojaetäisyyttä voidaan tässä tapauksessa pitää riittävänä. Tämän vaatimuksen suhdetta ympäristöministeriön ohjeessa mainittuun 30 metrin suositukseen on tarkasteltu myöhempänä. (Lupamääräys 4, MAL 11 §)

Lupamääräykset 4 - 12 on annettu pohja- ja pintavesien suojelemiseksi sekä ottamistoiminnan haitallisten vaikutusten rajoittamiseksi. Määräykset ovat tarpeen myös vesienhoidon tavoitteiden saavuttamisen kannalta. (MAL 11 §)

Louhoksen toimintaa on syytä harjoittaa siten, ettei toiminnasta aiheudu tarpeettomasti vaaraa.

Luvan saajan on huolehdittava siitä, etteivät louhoksesta pumpattavat vedet aiheuta vettymistä eikä muutakaan haittaa muille kiinteistöille. Voimakkaimmista alkutyhjennyksistä saatujen kokemusten perusteella suurien vesimäärien nopea pumppaaminen talviaikaan aiheuttaa ongelmia lumen ja jään rajoittaessa ojien tilavuutta. (Lupamääräys 11.)

Maisemointia koskevat lupamääräykset on annettu alueen siistimiseksi toiminnan päätyttyä sekä ottamistoiminnan luontoon ja maisemakuvaan kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi. (Lupamääräykset 14 - 16.)

Toiminnassa on noudatettava kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelmaa. Maa-aineslain 16b §:n mukaan luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. Jätehuoltosuunnitelmaa on muutettava, jos kaivannaisjätteen määrä tai laatu taikka jätteen käsittely tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi. Tällöin lupaa tai ottamissuunnitelmaa on muutettava kuten maa-aineslain 16 §:ssä on edellytetty. (Lupamääräys 16.)

Toiminnan päätyttyä tulee alue maisemoida hakemusasiakirjoissa esitetyllä tavalla. Maisemallisten arvojen sekä vesienhoidon tavoitteiden ja toimenpiteiden näkökulmasta on kannatettavaa, jos maa-ainesten oton päätyttyä alueelle jäävä kaivanto muodostuu kalliolammeksi. (Lupamääräys 15.) Aiemmin lupamääräyksessä 4 on edellytetty, että naapurikiinteistöjen rajoihin jää vähintään 10 metrin suojavyöhyke. Toiminnan ja alueen aiheuttamien haittojen vähentämiseksi louhoksen reunat on tarpeen luiskata hakijan esittämää loivemmin kalliolammen oletetun täyttymispinnan yläpuolelta, mutta myös jonkin matkaa sen alapuolelta. Tässä tapauksessa lupaviranomainen on harkinnut, että näiltä osin riittävä luiskaus on 1:2. Tämän saavuttaminen on pieneltä osin vaikeaa ja turvallisuuskysymysten vuoksi louhos on tarpeen aidata metalliverkkoaidalla. Lisäksi turvallisuuden parantamiseksi on syytä käyttää luonnollisempia esteitä, kuten kivenlohkareita.

Maa-aineslain 23a §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden mukaan maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Ilmoitus on maa-ainesasetuksen mukaan tehtävä tammikuun 31. päivään mennessä. (Lupamääräys 13.)

Lupamääräyksessä 2 on määrätty maa-ainesluvan voimassaoloajaksi hakijan esittämä kymmenen vuotta. Mikäli lupa halutaan siirtää uudelle haltijalle, se edellyttää lupaviranomaisen päätöstä. (Lupamääräys 18, MAL 13a §.)

Valtioneuvoston maa-ainesten ottamisesta antaman asetuksen 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamisalueella on toiminnan päätyttyä tai lupa-ajan kuluttua umpeen, pidettävä loppukatselmus, jota luvan haltijan tulee pyytää lupaviranomaiselta. (Lupamääräys 17.)

Lupaviranomainen on määrännyt, että hakijan on annettava hyväksyttävä ja riittävä vakuus lupamääräyksissä vaadittujen toimenpiteiden suorittamiseksi. (Lupamääräys 3.) Maa-aineslain 12 §:n mukaan lupaviranomainen voi määrätä, että ennen ainesten ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus lupamääräyksissä määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta.

Lupaviranomaisella on maa-aineslain 16 §:n mukaan mahdollisuus muuttaa antamiaaan lupamääräyksiä, tai peruuttaa lupa, jos lupamääräyksiä on jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikottu; ainesten ottaminen on ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttanut haitallisesti ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin; tai lupahakemuksessa on annettu vääriä tai virheellisiä tietoja tai selvityksiä.

Lainvoimaa vailla olevan päätöksen noudattaminen

Lupaviranomainen määrää tämän luvan antaessaan, hakijan pyynnöstä, että maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa tätä lupapäätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, lupamääräystä soveltaen, Toholammin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle asetettavaa 5000 euron vakuutta vastaan. Vakuuden tulee olla asetettuna ennen toiminnan aloittamista.

Lupaviranomainen on katsonut, että hakijan esittämä lupapäätöksen noudattaminen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ei tee muutoksenhalua hyödyttömäksi. Hakemuksen kohde on Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa osoitettu nyt harjoitettavaan toimintaan. Hakija on harjoittanut alueella maa-aineksen, kalliokiven, ottamista jo useamman vuosikymmenen ajan. Hakijalla on toimintaan lainvoimainen ympäristölupa. Lupahakemuksessa tarkoitettu toiminta ei ole ristiriidassa maa-aineslaissa tarkoitettujen luvan myöntämisedellytysten kanssa. Luvassa asetetut suojaetäisyydet vastaavat aiemman luvan määräyksiä ja päätöksessä on määrätty veloitteita alueen maisemointia varten.

Hakemuksesta jätetyn muistutuksen huomioon ottaminen päätöksessä

Hakemuksesta jätetty muistutus on otettu huomioon etenkin lupamääräyksissä 5, 9, 11, 13 ja 15.

Lupamääräyksissä on otettu kantaa mm. rasitteiden mukaisten kulkuyhteyksien säilyttämiseen ja ylläpitämiseen, raja-alueiden esteettömään käyttöön yleensä, vesien pumppaamiseen ja johtamiseen, alueen maisemointiin ja suojaetäisyyksiin kiinteistön rajoihin nähden sekä ottamistoiminnan nykytilanteen kartoittamiseen.

Muistuksessa viitataan muun ohella maa-ainesten ottamisesta julkaistuun oppaaseen (*Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestävään käyttöön. Ympäristöministeriön julkaisuja, 2020:24.*) Tämä ohje ei ole oikeudelliselta luonteeltaan viranomaisia tai toimijoita sitova, ja kuten oppaassa todetaan, ohjetta sovellettaessa tulee ottaa huomioon tapauskohtainen harkinta ja paikalliset olosuhteet.

Ottamistoiminnalle voidaan tutkimustulosten ja vakiintuneiden käytäntöjen perusteella esittää suosituksia suojaetäisyyksiksi, vaikkakin käytännössä suojaetäisyys arvioidaan tapauskohtaisesti (oppaan taulukko 4).

Lisäksi voidaan todeta, että mm. Vaasan hallinto-oikeus on ratkaisussaan (7.9.2022 Dnro 20369/03.04.04.04.24/2020 ja 20003/03.04.04.04.24/2021) todennut seuraavaa: *"Suojaetäisyyden riittävyys. Lainsäädännössä ei ole asetettu metrimääräistä suojaetäisyyttä maa-ainesten ottamistoiminnan ja lähimmän kiinteistön rajan osalta. Ympäristöministeriön vuonna 2020 julkaiseman oikeudellisesti sitomattoman Maa-ainesten ottaminen -oppaan mukaan suojaetäisyyssuosituksena naapurikiinteistön ja kalliokiven ottamisalueen välillä on vähintään 30 metriä."*

Oppaan uusiminen on ollut tarpeen etenkin lainsäädännön muutosten vuoksi, mutta itse maa-aineslainsäädäntö ei ole juurikaan muuttunut. Muutokset ovat liittyneet erityisesti maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyä koskevaan menettelyyn.

Ympäristöministeriön julkaisuja, 2020:24. on korvannut aiemman ohjeen (Maa-ainesten kestävä käyttö, ympäristöhallinnon ohjeita 1/2009), jossa myös on ollut vastaavat

suositukset etäisyyksistä, siis kalliokiven ottamisalueen kohdalla vähintään 30 metrin etäisyysvaatimuksesta naapuritilan rajaan (s. 31).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4, 4b, 5, 5a, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 13a, 14, 16, 16b, 19, 20, 20a, 21, 23, 23a ja 23b §.

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (VNA 926/2005) 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 ja 9 §.

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1,3, 4 ja 6 §.

Hallintolaki (434/2003) 43-49, 59 ja 62a §.

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavat maksut.

Maksut peritään Toholammin kunnan maa-ainestaksan mukaisesti.

Lupamaksu ja sen määräytyminen:

VEROTON VIRANOMAISTOIMINTA

Lupa- ja valvontamaksua peritään:

Tarkastusmaksu

Suunnitelman tarkastusmaksu, perusmaksu 85,00 €

Otettavan kokonaismaa-ainemäärän perusteella,
14 € jokaiselta 5000 m³:ltä, joka ylittää 20 000 m³ 644,00 €

Naapurin tai asianosaisen kuuleminen, 6 x 17 €/kpl 102,00 €

Ensimmäisen vuoden valvontamaksu, perusmaksu 45,00 €

Jokaiselta vuotuisen ottomäärän alkavalta 1000 m³:n määrältä,
joka ylittää 2000 m³ 14 € 322,00 €

Verottomat maksut yhteensä (alv 0 %) 1 198,00 €

Maksujen määräytyminen perustuu maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta perittävien maksujen taksan 2.1, 3.1 ja 4.1 kohtiin.

VALITUSOSOITUS (Maa-aineslupa / Maa-aineslaki 4 §)

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, 65100 VAASA
Postiosoite: PL 204, 65101 VAASA
Puhelin: 029 56 42611 (vaihde)
Telefaksi: 029 56 42760
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Valitusaika

Valitus on tehtävä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiaantipäivää ei oteta lukuun. Valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. Valitusaika päättyy 8.5.2023.

Päätöksen tiedoksianto

Tämä päätös annetaan tiedoksi 29.3.2023 yleisessä tietoverkossa julkaistulla julkisella kuulutuksella.

Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Valitusoikeus

Valitusoikeus on

- asianosaisella
- kunnan jäsenellä
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksen on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitus

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja yhteystiedot

TOHOLAMMIN KUNTA

Lampintie 5
69300 Toholampi
Puh. 040 150 5200
toholammin.kunta@toholampi.fi
www.toholampi.fi

- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle ja maksut

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla voi valitusasiakirjat lähettää postitse tai lähetin välityksellä.

Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi lähettää omalla vastuullaan myös telefaksina tai sähköpostiviestinä. Tällöin valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Tällöinkin valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta.

Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Päätöksen tiedoksianto	Päivämäärä	Kenelle / vastaanottajan allekirjoitus
Julkaistu kunnan kotisivuilla	29.3.2023	
Lähetetty sähköpostilla	29.3.2023	Hakija
Lähetetty kirjeellä		
Lähetetty saantitodistuksella		
Luovutettu asianosaiselle		
Täytäntöönpanoa varten tiedoksi	29.3.2023	Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus